

PROPRIETAR—DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Spre Raiu

(ch.) „Veniți binecuvântații Părintelui meu”. — Nu e inutil să ne reamintim că nu numai hoții, desfrânații și necinstiții „împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni”, ci nu vor moșteni-o nici cei mulți, la aparență nevinovați, cari au omis a face binele pe care l-ar fi putut face „unuia dintre acești mai mici ai mei”, cum zicea Mântuitorul.

Ar fi totuși o mare rătăcire a crede că toți aceia cari au ajutat pe aproapele vor merge sigur în raiu, numai pentru că l-au ajutat. Asta, deși se cere, nu ajunge, căci în raiu nu intră decât exclusiv numai sfinții, iar singură ajutorarea aproapelui nu constituie pe om sfânt.

Evident aci nu e vorba de sfinții canonizați de Biserică, nici de toți eroii virtuții cari nu sunt canonizați, ci de mulțimea aceea de popor care e chemată să intre în împărăția cerurilor, în care se știe că nu poate intra nimeni, decât dacă împărăția harului trăiește în el fără împotrivire. — În concret, ca să nu ne mai amăgim cu jumătăți de sfințenie, noi cei mulți, cari suntem departe de eroismul virtuților, nu ne vom auzi chemați „binecuvântații părintelui” decât:

1. Dacă credem tot ce ne-a descoperit Dumnezeu, tot ce ne învață Biserica, și numai ce ne-a descoperit El și ne învață Ea, cercând să le înțelegem în noi cât mai mult.

2. Dacă ne încredem cu toată nădejdea în bunătatea Lui și în făgăduința ajutorului Său de a ne sfinți.

3. Dacă îl iubim, adică dacă ținem la El mai mult decât la orice și decât la toate împreună.

Și mai în concret, bazați pe credință și pe nădejdea trează, gradul de tinere, de alipire față de Dumnezeu este măsura sfințeniei. Astfel: 1. Dacă ții la El așa de mult, încât să urăști cu adevărat păcatul de moarte, iar dacă ai căzut în el te ridici imediat, ai primul grad de sfințenie, căci cea mai mare împotrivire față de Spiritul Sfânt ai biruit-o. — 2. Dacă ții la El așa de mult încât urăști nu numai păcatul de moarte ci și pe cele ușoare, și lupți împotriva lor, dându-te rugăciunii și faptei de bine cu tot dinadinsul, sfințenia ta e mai asigurată și poți avea nădejde întemeiată că Dumnezeu îți va da nu numai raiul și darurile de lipsă pentru a-l ajunge, ci te va întări și mângăia și aci pe pământ cu pacea Lui cea curată și cu o moarte bună. — 3. În sfârșit, dacă ții la El așa de mult încât te-ai consacrat binelui și virtuții, în măsură ca ele să-ți fie pâinea de toate zilele, iată că tinzi la eroism, Domnul te va cerceta, te va curăți de tot răul din tine și te va sfinți cu adevărat.

Cât de curățit trebuie să fim ca să auzim glasul Mântuitorului: „Veniți binecuvântații Părintelui meu..!”

Luptă între generații?

(s. v.) După războiul mondial o nouă erezie socială a câștigat tot mai mulți aderenți, ca și aceea a luptei de clasă în veacul trecut: lupta între generații. Cu un ascuțit proeminent, nemai întâlnit în istorie, împotriva „bătrânilor.” Lupta între generații a fost mereu prezentă în evoluția vieții omenești, dar ca un fenomen natural, nu ca o erezie, ca o exagerare stupidă.

O colectivitate, un popor, o societate mai restrânsă chiar, se compune în mod firesc din copii, tineri, bărbați și bătrâni. E însuși lanțul continuei primeniri a societății omenești, ce se desfășoară în timp, ca și oricare altă viață de pe pământ.

Sămănătură, încolțire, firicel verde, creștere, înflorire, rodire și ofilire cu apunere în mormânt, pentru a se repeta același proces, până la sfârșitul timpurilor. Acesta este procesul vieții cunoscut de noi, și în floare și în om.

O colectivitate omenească nu poate fi completă, dacă nu e compusă din toate aceste trepte ale evoluției, și pe plan material și pe plan spiritual.

Pe acesta din urmă sunt necesare, pentru continuarea și ascensiunea spiritualității, idei noi, concepții noi, sentimente, voință, energie nouă, după cum pentru încolțirea unui nou ogor e nevoie de nouă sămânță. De sămânță nouă, care însă în esența ei nu se deosebește de aceea din carea însăși s'a născut.

Ideile, principiile, programele spirituale noi, dacă sunt sănătoase, nu pot fi niciodată așa de contrarii, de diametral opuse celor anterioare, încât copiii să fie în mod obligator constrânși să se lupte dușmănindu-se cu părinții. „Nimic nou sub soare!” Nimic nou din ceea ce e bun, frumos, drept, și poate fi descoperit de mintea și inima omenească. Sunt adevăruri spirituale etern valabile, și ele își schimbă numai haina, înfățișarea, stilul, dela o generație la alta, și nicidecum esența. Din aceste principii și adevăruri nasc idealurile fiecărei generații. Forma nouă le întinerește, dând numai impresia lucrului original; inteligența proaspătă le dă străluciri noi, neuzate, simțirea tinăra le umple de viață nouă. Dar ele au parcurs același drum și în generațiile trecute. Imprejurările schimbate, mediul nou, necesitatea triumfului lor într-o lume schimbată, călesc din nou în focul sufletului valorile spirituale, dar nu le nasc ele înșile.

Dacă sunt adevăruri și nu rătăcirii, ele nu pot învrăjbi generațiile aceleiași colectivități. Puțină sfortare spirituală și fiul se va recunoaște în tatăl său, și tatăl în fiu. Puțină

sinceritate și puțină umilință, și lupta dintre generații, necesară, se va păstra între granițele firești, și nu va tulbura pacea, armonia și sănătoasa evoluție a unui popor.

Așa a fos totdeauna. Numai în poveste s'a întâmplat odată o astfel de înverșunată luptă între generații, încât copiii și-au ucis pe toți părinții, pe toți bătrânii din țară, afară de unul, care mai târziu a mântuit poporul întreg. Povestea e cu tâlc; desigur, tâlcul dat de înțelepciunea poporului așa numitei lupte între generații.

Așa a fost până bine de curând, după războiul mondial, când de-odată, în câteva țări, s'a pornit eresia luptei dușmănoase, necruțătoare, între generații, voind să împartă pe părinți și fii în tabere îndușmănite de moarte.

După cele încrestate mai sus, fenomenul acesta nu putea fi, precum nici nu este, decât un fenomen anormal, nesănătos, și, ca ori ce erezie, o rătăcire primejdioasă.

Dacă ne-am mărgini numai la elementele constitutive ale idealului național după unire, cine ar cuteza să spună că toți românii oameni de omenie din această țară au avut acelaș ideal, indiferent dacă sunt copii, bărbați, tineri sau bătrâni? Consolidarea unirii, întemeierea noului stat pe dreptate, pe muncă, pe cinste, pe merit, repunerea elementului etnic românesc desmoștenit în drepturile sale, armonizarea intereselor claselor sociale, interesul public deasupra interesului particular, curățirea și creșterea spiritualității românești, puritatea rasei, și toate celelalte elemente ale noului ideal național după unire, au fost și au rămas un desiderat comun al tuturor românilor cinstiți, fie tineri, fie bătrâni, fie părinți.

Lupta nu trebuie adâncită și dusă în mod stupid între generații, ci pentru stărpirea răului din fiecare generație, rău care nu trebuie confundat cu însăși generația respectivă.

E mai limpede ca lumina soarelui adevărul că nu există generații complete de sfinți nici de criminali, ci există indivizi buni și răi în ori care generație.

A merge pe alt drum însemnează a rămânea într-o erezie și stupidă și primejdioasă.

Două pastorale. Având înaintea ochilor întristătoarele întâmplări din Ian. c., Înalt Prea Sfințitul păr. **Mitropolit Alexandru** dela Blaj s'a adresat preoțimei episcopiale printr-o pastorală ocazională, pornind dela considerente generale asupra iubirei de Patrie, pentru a trece apoi la îndrumări concrete privitor la datoria ceasului de față. „Se cere acum, iubiți frați — scrie I. P. S. păr. Mitropolit — ca noi cu toții

voi împreună cu mine, Venerabili Frați, și toți fiii noștri sufletești dimpreună cu noi, să dăm mână de ajutor guvernului, să se restabilească ordinea pretutindeni, să se calmeze spiritele și să reintrăm în normal. Nu e permis să ne dăm în spectacol în fața atâtor dușmani externi, cari de abia așteaptă să se folosească de o clipă a slăbiciunii noastre și să ne atace fruntariile țării. Ar fi trist să nu dăm ascultare glasului Patriei, care ne chiamă pe toți la unire, în cuget și simțiri, pentru ca la momentul oportun să cucerim ce avem de cucerit, reîntregind hotarele vechi ale țării“.

Preasf. Ioan al Lugojului în ultima pastorală stăruie asupra însemnătății asociației religioase „Sf. Petru“ pentru preoții căsătoriți, și publică („Sionul Românesc“ nr. 2 din 1941) și un Proiect de statute ale numitei asociații plănuite pentru clerul eparhiei lugojene, proiecte întru câțva deosebite de cele ale asociației similare ce există și activează în arhiepiscopie, mai ales. „Când această asociație va fi bine înjghebată, și va număra în toate părțile diecezei preoți devotați, va fi un mare bine și pentru preoții tineri, cari știu, că în toate părțile găesc frați buni, și pentru credincioșii, cari nu vor mai fi cântăriți după porțiunea canonică și după venitele stolare“. — Nimic de adaus.

Preotul și medicul

Până când la noi încă nu s'a ajuns nici măcar să se înceapă (afară de unele discuții rare și întâmplător făcute) o colaborare sistematică între preot și medic, în alte părți lucrarea lor e veche. Apar reviste la care scriu medici și preoți pentru ca atât adevărul științific cât și învățăturile Bisericii să fie respectate. Se scriu cărți de medicină pastorală, fie de medici (Von Olfers, Capellmann), fie de preoți (Gemelli, I. Antonelli). Și e necesar lucrul acesta, deoarece medicina e în strânsă

legătură cu morala. Sunt atâtea chestiuni de fiziologie, anatomie, chirurgie, cu care teologia trebuie să se ocupe (impedimente matrimoniale, botezul feților, liceitatea unor operații etc.). E imposibil ca preotul să le ignoreze! De altă parte medicina (luată în sens general) e o știință care progresa mereu. S'au descoperit atâtea lucruri noi, despre care teologia trebuie să judece. Dar cum va fi posibil aceasta dacă nu le cunoaște prin legătura preoților cu medicii?...

Iată deci în ce trebuie să stea cel dintâi contact între preotul și medicul ce vreau să lucreze mână 'n mână. Medicul va trebui să-l pună pe preot în curent cu problemele de medicină ce pot să-l intereseze, iar preotul va arăta medicului principiile Bisericii, după care să se conducă în exercitarea funcțiunii sale.

Fiind vorba de preoții din pastorație, împreună cu medicul vor trebui apoi, să hotărască atitudinea de luat față de bolnavi. E necesar să aibă amândoi aceeași atitudine pentru ca să se evite atât de chinuitorul dubiu ce nu face decât să mai mărească și să facă însutit mai apăsătoare suferința bolnavului pe care preotul îl sfătuiește într'un fel iar medicul în alt fel.

Preotul mai are de învățat dela medic și o mulțime de lucruri, pentru ca apropierea lui lângă credinciosul bolnav să fie tot mai asemănătoare cu a Mântuitorului care însă-nătoșea sufletele, vindecând mai întâi trupurile. Astfel va trebui să învețe unele noțiuni de medicină practică, pentru a putea ușura întrucâtva chiar și munca medicului. Acesta la rândul său va pune pe preot în curent cu mersul boalei, pentru ca ajutorarea bolnavului să fie mai potrivită, mai ales când e vorba de necesitatea administrării sf. maslu. De multe ori nici bolnavul, nici familia lui nu chiamă preotul. Este medicul acela care ar putea și ar trebui să suplinească această neglijență. Tot așa când e vorba și de vreun botez urgent.

Tot dela medic va cunoaște preotul și pericolele ce-i pot veni din partea unor bolnavi

(mai ales cuprinși de isterie). Știm apoi de indispozițiile fiziologice, ereditare sau cunoscându-le pe acelea, preotul nu va fi stare să cunoască bine starea sufletească gradul de vină în păcatele făcute de bolnav. E și acesta un motiv pentru care preotul trebuie să-și cunoască credincioșii din punct de vedere sanitar, lucru la care va ajuta ușor cu ajutorul medicului.

Iar influența binefăcătoare a medicului asupra vieții, nu numai trupești dar și sufletești, poate merge și mai departe. De multe ori numai el poate determina de ex. pe bărbatul necredincios să nu mai impună în viața conjugală atât de răspânditul păcat al limitării nașterilor. Aici preotul și medicul trebuie să fie cât mai strâns uniți pentru a combate această dezastruoasă plagă a laicismului, mândoi se găesc, în atâtea cazuri, în fața celor mai greșite concepții (atât de periculoase și pentru neam) despre căsătorie. Vor trebui împreună să le combată, iar problemele conjugale prin ei să-și găsească rezoluția care să mulțumească nu numai medicina și teologia. Le va fi greu, adevărat, să schimbe mentalitățile și moravurile adulților, victime ale unor învechite obiceiuri. De aceea vor căuta mai ales să pregătească pe tineri la o adevărată căsnicie creștină.

Nu numai atât! Dar problema educației adolescentului și a copilului îi va chema pe amândoi să o rezolve, căci mulți părinți — cu alte preocupări — dezertează dela această gravă datorie, iar alții — chiar ne-pătrunși de ea — nu se pricep să o împlinească.

Iată — tangențial atinse — probleme care privesc deodată pe preot și pe medic.

E adevărat că nu va reuși fiecare preot să-și facă din medicul care are în grijă starea sanitară a credincioșilor săi, un prieten, și atât mai puțin un colaborator. De aceea relațiile dintre preot și medic vor fi diferite după mentalitatea medicului cu care preotul e în contact. De multe ori medicul poate să fie un ateu, necredincios, și chiar ostil col-

FOIȚA „UNIRII“

Mitropolitul Vasile

— Amintiri —

Blajul hotărise să creieze, dacă nu mă înșel, prin 1913, un protopopiat unit la Brașov.

Argumentul lui era nu numai cifra importantă de intelectuali și elevi greco-catolici brașoveni, plus Tohanul-Vechiu, parohia unită din preajma Brașovului, ci mai cu seamă faptul că, pe la industrii, întreprinderi particulare și de-ale statului ungar și în specie la Căile ferate maghiare, ce se întindeau cu zona lor de operațiuni până 'n adâncul Secuimii, se găseau în total vreo opt sute de servitori, anuntori și mici funcționari greco-catolici cari, în urma diabolilor prevederi apăsătoare, atingeau, nenorociții, sfera de interes a Hajdudorogului, fiind expuși astfel desnaționalizării și maghiarizării.

Într'o bună zi, fruntașii uniți din Brașov ne pomenirăm cu o circulară oficială dela Mitropolia Blajului, prin care eram chemați la o apropiată consfătuire ce avea să fie prezidată de însuși canonicul Vasile Suci, cu scopul de-a se fixa bazele viitorului protopopiat unit, cu sediul la Brașov.

Întâlnindu-mă în curând cu răposatul protopop ortodox al Brașovului, regretatul Vasile Saftu, acesta îmi zise:

— Ascultă Bănuț, ești de cinci ani în Brașov și nimenea nu te știa că ești unit. O aflu abia acum, când ai primit și dumneata circulara Blajului, care vrea să ne trântescă în coaste un protopopiat gr.-cat. Socot că rău fac! Nu ești de-aceeași părere?

— Ba da! Și aflați, că aproape tot tineretul intelectual unit a și trimis Blajului răspunsul, cerându-i să renunțe la acest plan, menit să tulbure armonia națională și socială a acestui vechiu centru ortodox. Căci numai de asta n'avem nevoie!

— Văd că ești și Român și om! Dă-mi voie să te sărut frățeste! — și buzele răposatului se lipiră pătern de tinerii mei obraji.

Faptic, cu o zi înainte, tineretul unit ținu o ședință și chiar eu redactasem răspunsul nostru, prin care comunicam Blajului, că nu ne putem da concursul pentru întemeierea, în vechea cetate a ortodoxismului, care-i Brașovul, a unui nucleu confesional indezirabil, menit să contribuie vrând-nevrând la iritante fricțiuni sociale, sau poate și mai rău, la sterile hărțuiri și lupte confesionale.

Blajul, recte Suci, ne-a răspuns repede și cuviincios, dar cam în sensul Lăpușeanului, asigurându-ne că: dacă nu-l vrem noi, ne vrea el!

Și 'n adevăr, în cel mai scurt timp m'întind la Brașov însuși Vasile Suci și la primul contact cu mine, el îmi zise, în patru ochi:

— Drept să-ți spun, nu m'așteptam tocmai dumneata „patrioate“, fost elev al Blajului și 'n plus copăcean de-ai noștri, fii contra uniților!

Vrei să-i lăsăm pradă maghiarizării? Vrei să-i adunăm cu grije și cu dragoste, și își adună cloșca puii, împrejurul vetrei Bisericii?

Răspunde-mi scurt: da sau ba?

Simțindu-mă desarmat, mi-am apăsat capul 'n pământ, răspunzând:

— Da! Faceți protopopiatul!

La urma-urmei, eram convins că el va face cu sau fără neînsemnatul meu curs, dată fiind gravitatea cazului de-a se guri și păpistași atâtea nenorocite suflete măneste, fără un punct de razim în viața trudită și plină de suferințe.

Sfârșitul lui Mai 1919. Se ținu pe noi mi-se adunarea generală a „Astreii“ și se hotărâ în Sibiu toată lumea românească de protopopiatul unit.

Suci era acum alesul Sinodului electiv din Blaj în calitate de prim candidat la postul de Mitropolit, dar Pontificalele Benedictine din Roma nu publicase încă Bula de numire.

borării. In cazurile acestea, durere, nu se poate face nimica. De obicei, din complezanță va primi colaborarea, însă aceasta va fi foarte redusă, limitându-se la aceea că va indica preotului cazurile de moarte. Dacă însă medicul e credincios și cercetează biserica — și mulțumită lui Dumnezeu, putem să ne mândrim și noi cu astfel de medici — atunci pot conveni, pot discuta. Medicul va aduce la cunoștința preotului cazurile de boală nou ivite, sau agravările intervenite. De altă parte preotul îi va spune dificultățile sale, sigur de a găsi un sprijin și un sfat bun. In felul acesta inimile vor putea fi mângăiate iar căminurile liniștite...

Câtă pace nu va domni când răul fizic și cel moral va fi combătut și adesea învins? E pacea ce o dorim și suferindei noastre țări...
Pr. Eugen Popa

Pedeapsa cu moartea. Înțelepciunea străbună a ridicat la rang de imperativ categoric al cărmuirii de stat: Salus reipublicae suprema lex esto! Pentru a asigura bunul mers al treburilor obștești și a existenței statului, trebuiesc luate toate măsurile ce se impun sub acest raport. Decretul-lege din 5 Febr. c. prin care se introduce și la noi pedeapsa cu moartea, din aceste împrejurări a isvorit. „Vremuri aspre, abătute asupra Patriei, cer măsuri aspre, pentru păstrarea Patriei”, cum a spus și d. Gen. I. Antonescu în declarațiile făcute presei.

Amăsurat art. 1 al Decretului-lege pomenit mai sus, vor fi pedepsiți cu moartea cei cari: a) Posedă sau poartă arme, munițiuni, explozibile fără autorizațiune legală; b) Jefuesc în bande, oricare ar fi numărul membrilor lor, depozite publice de materiale, mărfuri, munițiuni, armament, explozibile ori casele publice de bani sau valori; c) Sustrag munițiuni, arme de orice fel, din cazărmi, depozite, fabrici aparținând Statului sau particularilor, sau din orice local al armatei ori al autorităților care au sarcina menținerii ordinii; d) Indeamnă prin viu grai sau prin orice mijloace la manifestațiuni sau acțiuni

cu caracter de uneltire împotriva ordinii politice sau sociale existente în Stat, împărțirea sau distribuirea averii altora, scutirea de impozite ori lupta de clasă; e) Trag cu armele din clădiri ori adăposturi sau de oriunde, asupra membrilor Guvernului, organelor autorității publice sau armatei, indiferent de rezultatul obținut; f) Ocupă fără drept legal edificiile publice; g) Distrug instalațiile de utilitate publică; h) Tipăresc, scriu, desenează sau multiplică în orice mod, ori împart manuscrise, manifeste, schițe, desene ce ar conține un îndemn la săvârșirea unui act sau manifestarea unei idei care constituie o uneltire împotriva ordinii existente în Stat.

Tot cu moartea vor fi pedepsite și următoarele infracțiuni; Atentatele contra persoanei Regelui și Familiei Regale; uneltirea contra ordinii sociale; răsvrătirea; insurecțiunea armată; usurparea militară; coaliția funcționarilor contra siguranței Statului; instigarea antimilitară; complotul; omisiunea denunțării complotului; rebeliunea; violența contra armoniei sociale; înlesnirea infracțiunilor contra liniștei publice; provocarea de pericol public; pericolul de catastrofă de cale ferată; pericolul public prin stricarea mijloacelor de comunicație, telefon, telegraf, radio, precum și omorul când este comis cu scopul de uneltire împotriva ordinii politice sau sociale existente în stat.

Acelaș Decret-lege prevede pedepse strașnice pentru profesorii și preoții care „neînțelegând misiunea lor de îndrumători ai generațiilor tinere, o consideră ca un mijloc de ațătare a spiritelor și de uneltire împotriva ordinii politice și sociale în stat”, cum a precizat d. G. Docan, ministrul justiției, în expunerea de motive a Decretului-lege.

Anglia rupe relațiile cu România. Dintr'un comunicat al Ministerului Afacerilor Străine aflăm că ministrul Angliei a făcut cunoscut guvernului român că a fost rechemat de guvernul său împreună cu toți membrii Legației și ai Consulatelor Britanice din România. Din partea sa și guvernul român a rechemat Legațiunea sa din Londra. — Relațiunile diplomatice între România și Marea Britanie încetează astăzi, 15 Febr. 1941, când membrii Legațiunii Britanice părăsesc Țara noastră.

Știri mărunte

Inc'o „Unire?” Zilele acestea am avut o surpriză: a apărut pe piață un alt ziar, mare și frumos fără îndoială, care ne-a luat numele. Spiritul de românism sănătos al noului confrate ne încântă și nu putem decât să-i dorim isbândă. Ne întrebăm însă dacă n'ar fi putut face neamului aceleași bune servicii sub alt titlu, care să îi fi fost propriu și să nu vină în conflict cu drepturile necontestate ale altora. Ne miră, că On. minister al Propagandei — care cunoaște foarte bine atât numirile gazetelor ce apar în țară, ca și dispozițiile din legea presei, — a putut aproba pentru noua publicație din București denumirea pe care noi o purtăm de cincizeci ani impliniți. Confuzia care se naște în felul acesta nu poate folosi nimănui. Ne place a crede că ea va fi înlăturată cât mai curând.

Aniversarea unui concordat. Acum Marți s'a prăznuit în Roma a 12-a aniversare a semnării concordatului dintre Italia și Sf. Scaun. In această zi toate oficiile administrative ale Cetății Vaticanului ce arborase, pe toate clădirile, steagurile pontificale, și-au suspendat lucrul, ca în zilele de mare sărbătoare.

Mormântul monumental, construit în grotle Vaticanului, spre a se odihni în el rămășițele de lut ale celui ce a fost gloriosul Pontifex Roman Pius XI, a fost inaugurat solemn Dumineca trecută, fiind de față și Prea Sf. Părinte Pius XII, cu mai mulți cardinali. Cu acest prilej Vicarul Domnului a reliefat personalitatea providențială a înaintașului său, stăruind asupra faptului că întreaga omenire va păstra neștirbită amintirea lui Pius XI, care s'a făcut vrednic de admirația și iubirea tuturor oamenilor de bine, prin virtuțile sale, prin doctina sa și prin numeroasele și uriașele sale realizări.

Locale. Dumineca viitoare, a lăsatului de carne, va predica în catedrală pâr. Dr. Ioan Vesa, profesor de teologie.

Calendarul gregorian introdus și de patriarhia din Antiochia. Mai în toamnă, cum notează „Schönere Zukunft” (2. II. 41) sinodul patriarhatului ortodox din Antiochia a hotărât ca, în locul calendarului iulian de care se foloseau până acum ortodocșii acestui patriarhat, să fie introdus cel gregorian. — De reținut împrejurarea, că patriarhia din Constantinopol a primit acest nou calendar încă din 1917.

Măsură disciplinară. Autoritățile polițienești, făcând un control serios la cinematografele din Ca-

care a urmat abia pe la începutul lui August al aceluiaș an.

In învălmășala de pe „Bretter”, mă'n-tălnii la un moment dat cu Ion Lupaș, Onisifor Ghibu și alți prieteni vechi și pornirăm încetinel spre Cafeneaua românească, în fața căreia stătea nou alesul Mitropolit al Blajului, cu care dimpreună intrarăm apoi în cafenea, unde dânsul spunea c'așteaptă din clipă'n clipă invitațiunea la masă a asesorului Nicolae Ivan.

Încă din ușa intrării, vajnicul ortodox Ghibu, care mă știa consătean cu Suciu, îmi zise'n cet, să nu fie auzit:

— „Mă Bănuț, e cel mai fericit moment al reunirii ambelor biserici românești... încearcă tu, ca unit, poate reușești să determini pe consăteanul tău să devie marele Mitropolit al tuturor Românilor! Spune-i, să rupă „pecețile” și să șteargă cele patru puncte nenorocite care ne despart!”

In 1919 multe lucruri bune și frumoase se mai puteau spera! Diavolul politic nu-și vărise încă coada în toate afacerile noastre publice. Chiar ca simplă temă de discuție, propunerea lui Ghibu îmi părea interesantă și mă tenta.

Cum ne-asezaram împrejurul mesei, proesorul Lupaș făcu o scurtă incursie în istoria Ardealului, dovedind că'n conștiința populară a mirenilor uniți n'a pătruns nici o aba-

tere dela credința strămoșească și toate practicile ei, apoi drept concluzie logică, el zise:

— „Vă întreb deci, Sfințite Părinte Vasile, dacă mai are vreun sens perpetuarea desbinării pricinuite de maxima habsburgică „divide et impera” și dacă puteți afirma cu inima liniștită, că există vreun suflet în toată turma unită, care să fi primit ceva din cele patru puncte dela 1700?”

Vasile Suciu răspunse, convins:

— „Mărturisesc sincer și cinstit, că nu cunosc nici un caz când în vr'o biserică greco-catolică „crezul” să se fi rostit altfel decât în bisericile ortodoxe, ori să se fi slujit altă liturghie. De asemenea nu știu să se fi cuminecat vr'odată un Român cu azimă, nici să fi crezut ori să creadă altfel, decât întreg neamul, despre tainele vieții de veci”.

Lupaș adaogă:

— Așa dar recunoașteți și Sfinția-Voastră că desbinarea de peste două veacuri nu a fost și nu este decât o pură ficțiune...

— Afară de-un singur punct — s'a grăbit să spună răposatul Mitropolit — cel cu primatul papal.

Intervenii fără zăbavă, urmând între noi acest dialog:

— Excelență!

— Ce stai să zici?

— Inalt-Preasfințite!

— Dă-ți pace omule, că încă nu's!

— Atunci cum să-ți zic?

— Zi-mi „patrioate”, cum mi-ai zis și până acuma.

— Iubite „patrioate”!

— Ce-i povestea?

— Ne-am hotărât cu acești „ortodocși”, să te facem Mitropolit peste amândouă bisericile românești.

— Auzi numa'?

— Sfinția Ta ne dai cele „patru puncte”, în schimb îți punem în brațe biserica ortodoxă de pe ambele versante ale Carpaților dimpreună cu cea unită, — facem târgul?

— Hm!

— Pânea nedospită, ni-o dai?

— Ți-o dau!

— Pe „filioque” ni-l dai?

— Ți-l dau.

— Purgatorul?

— Ți-l'am dat!

— Păi atunci a rămas să ne mai dai pe...

Papa!

Pe asta nu ți-l dau...

Întâi, este argumentul de ordin dogma...

(In clipa asta un tânăr teolog ivit ca din pământ se închină respectuos în fața lui Suciu):

— Excelență, V'așteaptă Părintele Asesor Nicolae Ivan. Au sosit toți invitații...

El se ridică sprinten:

— Ți-oi explica odată amănunțit, pentru ce nu-ți pot da pe Papa, deci deocamdată, nu

